

Центральний віськовий госпіталь
Національна медична академія післядипломної освіти імені П. Л. Шупика
ДУ «Інститут нейрохірургії імені акад. А. П. Ромоданова НАМН України»

Данчин А. О., Педаченко Ю. Є., Поліщук М. Є.

КОНТУЗИЯ

Львів, 2015

Визначення

- Контузія – особливий вид ураження організму. З латинської «contusio» означає забій. Однак ураження при контузіях внаслідок мінно-вибухової травми значно відрізняються від забоїв мозку та внутрішніх органів як за морфологічними змінами, так і відповідно за клінічними проявами та принципами лікування
- За визначенням Великої медичної енциклопедії «Контузія є видом забою, який відрізняється від забоїв звичайного типу раптовою непрямою дією ураження на все тіло або на значні його ділянки»

Подія	Види уражень							
	Вогнепальні						Невогнепальні	
	Мінно-вибухові та осколкові	Кульові	Шрапнель	Дробові	Газова зброя	Самопал	Пневматична зброя	Арбалет
Російсько-японська війна	6,7%	63,6%	12,2%	—	—	—	—	—
II Світова війна	82,7%	17,3%	—	—	—	—	—	—
Корея	92%	8%	—	—	—	—	—	—
В'єтнам	53,6-84%	16-47%	—	—	—	—	—	—
Афганістан	91,5%	4,5%	—	—	—	—	—	—
Чечня	91%	9%	—	—	—	—	—	—
Мирний час	—	44%	—	31,8%	16,6%	1,5%	4,6%	1,5%

Ситуація в Україні

Актуальність теми

- Не дивлячись на значну поширеність контузій невирішеною залишається низка питань
 - * наявність термінологічної плутанини
 - * діагностика
 - * особливості лікування
 - * вплив численних контузій на подальше життя травмованих

- ➔ Згідно визначенню ДСТУ Р 22.0.08-96 «Безпека при надзвичайних станах. Техногенні надзвичайні стани. Вибухи. Терміни та визначення» вибух є процесом виділення енергії за короткий проміжок часу, пов'язаний із миттєвою фізико-хімічною зміною стану речовини, що призводить до виникнення скачку тиску або ударної хвилі, та супроводжується утворенням стисненого газу або пару»

Біомеханіка

- Одразу ж за вибухом виникає вибухова хвиля.
- Вибухові гази витісняють повітря в сторони.
- Передня межа зони стиснення називається **фронтом вибухової хвилі**

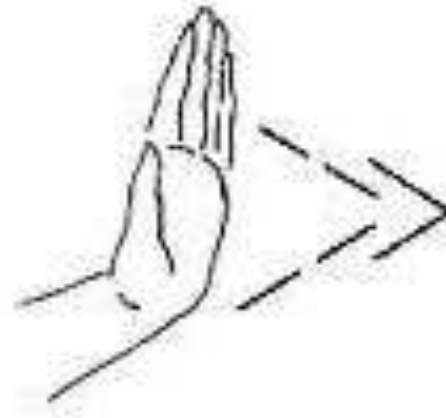
Патогенез

- Організм людини поблизу від місця вибуху спочатку потрапляє в ділянку стиснутого повітря, а потім в зону розрідження, в якій тиск нижче атмосферного.
- На фронті вибухової хвилі відбувається скачкоподібна зміна тиску, температури та щільності середовища.
- Вибухова хвиля рухається із надзвуковою швидкістю. Віддаляючись від центру вибуху вона затухає та перетворюється у звукову хвилю

Патогенез

- ➔ Характеристики та вплив вибухової хвилі визначаються величиною передаваної енергії, а не природою вибуху. Образно кажучи ударна хвиля діє як удар гігантської долоні

-
- Всі пошкодження, які виникають внаслідок вибуху поділяють на первинні, вторинні та третинні. Контузія є первинним пошкодженням. Вторинні обумовлені пораненням осколками, третинні виникають внаслідок т. зв . «метального» ефекту, або відкидання постраждалого вибуховою повітряною хвилею

- Характерні ураження організму людини вибуховою хвилею включають в себе розриви барабанних перетинок із подальшим зниженням слуху та вестибулярними розладами. Ураження органів грудної клітини виникає за рахунок їх стиснення між хребтом, грудною клітиною, яка рухається в напрямку до хребта та діафрагмою, що піднімається внаслідок таранної дії органів черевної порожнини, на які подіяла вибухова хвиля.

➔ Вплив контузії на нервову систему можна схематично поділити на декілька складових, а саме:

- * струс мозку

- * стрес

Особливістю струсу мозку при контузії є виникнення короточасного повнокрів'я головного мозку

- Спочатку виникає порушення свідомості. Цей стан може бути короткочасним, а може тривати й півгодини. Потім постраждалі переходять у стан приглушення. Характерна амнезія. Після виходу із стану приглушення постраждалі скаржаться на головний біль, головокружіння, відчуття приливу крові до голови. Частим симптомом є порушення слуху.
- Таким чином можна констатувати класичну клінічну картину струсу мозку, яка доповнена баротравмою.

-
- Подальше протікання контузії досить різноманітне. Для нього характерна наявність психічних розладів, які є невід'ємною частиною бойової психічної травми, яка стає важливою соціальною проблемою суспільства у післявоєнний час. Так звані «афганський», «в'єтнамський» та інші синдроми проявляються через десятиріччя після закінчення бойових дій

➔ Таким чином можна констатувати:

- Велику медико-соціальну проблему контузій в сучасній Україні
- Відсутність належної уваги до цієї проблеми
- Відсутність належної допомоги при контузії на етапах надання медичної допомоги постраждалим під час бойових дій

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!

ДЯКУЮ ЗА УВАГУ!